

4 Highlights på Museer – Efterår 2024 Copenhagen Contemporary Mata Minujín – Intensify Life

Marta Minujín (f. 1943, Buenos Aires) voksede op i en russisk-jødisk familie. Hendes far arbejdede som skrædder og specialiserede sig indenfor uniformer, hvor han tjente sin formue, og dermed cementerede Minujíns livslange fascination af stof.

Hun har som få kunstnere været forud for sin tid. Allerede i 1960'erne skabte hun værker, der foregreb vor tids sociale medier, bestående af avancerede sammenkoblinger af tv-apparater, der skulle forbinde mennesker 'live' på tværs af kloden. Hendes gigantiske og vilde installationer fra samme periode blev oprindeligt vist på små undergroundsgallerier og har først i de senere år fundet vej ind på kunstmuseer. Nu kan hun snart opleves på CC i samarbejde med en række markante europæiske museer.

Værker gennem 60 år - Udstillingen på CC viser flere af Minujíns allernyeste værker – og trækker tråde tilbage gennem hele hendes historie. Installationen Implosion (2021) stimulerer sanserne med et altomsluttende og farvestrålende video- og lydbillede, som får beskueren til at mærke både musik og farver på egen krop. Bløde skulpturer og collagemalerier dækkes af Minujíns ikoniske neonstriber, og det feministiske hovedværk Soft Gallery (1973), bestående af ca. 150 madrasser, rekonstrueres i en ny version specifikt til udstillingen på CC. På lignende vis opbygges også et af kunstnerens absolutte hovedværker – den gigantiske labyrint La Menesunda fra 1965. Menesunda betyder 'forvirring', og værket er udformet som en fantasifuld rejse gennem Buenos Aires, opdelt i 11 forskellige rum. På vejen møder publikum blandt andet en neonoplyst gade, der lugter af grillkylling, en sump, en kvindesalon, hvor en makeup-artist lægger makeup på publikum, og et soveværelse med et par, der sidder i sengen og læser avis.

Udstillingen vil desuden vise et bredt udvalg af arkivmateriale, som CC har fået unik adgang til gennem et tæt samarbejde med kunstneren.

Intensify Life er den første udstilling i serien Founding Figures, hvor CC i de kommende år vil præsentere væsentlige kunstnere, som har været afgørende for udviklingen af samtidskunsten, således at de placeres på kunsthistoriens landkort for en ny generation.

Historie

Marta Minujín startede som maler, men fra begyndelsen af 1960'erne begyndte hun at bruge materialer, der egentlig ikke var tænkt som 'ordentlige' kunstmateriale, såsom madrasser og papkasser. Hun var popartist og var ligesom andre popartister inspireret af populær og kommerciel kultur såsom reklamer, Hollywood-film og popmusik. Hun kunne godt lide de trykte overflader på de kasser, hun brugte med deres logoer, annoncer og tekster, og disse overflader blev en del af hendes kunst.

4 Highlights på Museer – Efterår 2024

Copenhagen Contemporary Mata Minujín – Intensify Life

Men det var ikke kun kassernes overflader, hun kunne lide. Inspireret af ideerne fra en kunstneren ved navn Alberto Greco, begyndte hun at manipulere kasserne og andre fundne genstande til former og strukturer, så de blev noget, folk kunne interagere med. Hun lavede assemblager (som 3D-collager) og miljøer, der kunne kravles ind i eller rulles oven på eller lægges på.

Og det var her, kunstværket, Mayhem startede. Mayhem (som er La Menesunda på spansk) giver os nogle ledetråde om værket og også om, hvordan kunstneren er - legende, sjov og ikke altid at gøre ting, hun burde...

Minujín blev inviteret til at lave et værk i 1965 for Torcuato Di Tella Institute (et kunstmuseum) i Buenos Aires. Men i stedet for at lave noget, der skal vises i rummet, som besøgende kunne se på på høflig afstand, gjorde hun rummet til et kunstværk, som folk skulle gå ind i for at opleve det. La Menesunda var en labyrint af 16 miljøer, (et miljø er et kunstværk, som folk kan gå ind i).

Hver enkelt gav en helt anden oplevelse for de besøgende, så de var ikke helt sikre på, hvad de skulle få næste gang. Og hvis du synes, det ikke er forvirrende nok at besøge tandlægen i et kunstgalleri, har hun også lavet en walk-in fryser komplet med hængende kød (heldigvis lavet af stof); og et spejlrum med sorte lys, faldende konfetti og duften af at stege mad. Det er også vigtigt for hende, at hendes kunst er for alle (ikke kun for folk, der kan lide kunst).

Mange mennesker nød at besøge La Menesunda. Selvom Torcuato Di Tella Instituttet var et seriøst kunstmuseum, kom der masser af mennesker for at se Mayhem, som aldrig før havde sat deres fod i et galleri. Faktisk var der køer lige nede ad gaden for at komme ind, og 30.000 mennesker besøgte udstillingen.

Minujíns arbejde handler om deltagelse - eller at være med. Hun laver kunst, som folk ikke bare ser på - men aktivt møder. Hun vil have, at folk bliver overraskede og chokerede, føler sig utilpas og flov og bliver nysgerrige. Hun ser sin rolle som at intensivere folks liv ved at få dem til at opleve ting og følelser, de normalt ikke ville.

Minujíns og Warhol

Et af Minujíns ikoniske værker er fra hendes samarbejde med Andy Warhol i 1985. Et værk oprindeligt bestående af 12 fotografier, hvor Minujín og Warhol sidder på to røde klapstole omgivet af 1000 majskolber sprayet med guldmaling, iført sort tøj og næsten ens frisurer, kaldet "El pago de la deuda externa Argentina con maíz", "el oro latinoamericano" (Afbetaling af Argentinas udlandsgæld med majs, det latinamerikanske guld).

Minujín giver to majskolber til Warhol, en gul og en orange, en kunstnerisk genistreg, der afspejler landenes forhold, rigdom, fattigdom og magtbalance på en og samme gang. Efter endt fotoshoot på Warhols "The Factory" i New York, signerede begge kunstnere majskolberne og delte dem ud til folk foran Empire State Building.

Farver

Marta Minujíns værker er gennemsyret af stærke farver, som man i særdeleshed bruger i Peru og Bolivia. Marta Minujín købte folkloristisk tøj når hun er i Peru. Minujíns optagethed af farve startede, da hun i et butiksvindue så en nederdel, som hun oplevede som værende popart – happy... Den blev klippet i strimler og sat sammen på andre måder.

Facts om MM

4 Highlights på Museer – Efterår 2024

Copenhagen Contemporary Mata Minujín – Intensify Life

#1

Marta blev født ind i en borgerlig familie i Buenos Aires forstæder og modtog meget tidligt kunsttræning. Efter at have studeret på Buenos Aires School of Fine Arts udstillede hun sine værker fra 1957 og frem og holdt sin første soloudstilling, kun 16 år gammel, i den argentinske hovedstad. I løbet af disse år blev hun venner med Alberto Greco, en meget berømt uformel kunstner, som skulle få stor indflydelse på hendes karriere. Senere studerede Marta i tre år i Paris, hvor hun deltog i den anden biennale i 1961 og blev venner med de nye realistiske kunstnere, især Niki de Saint-Phalle, som var en fransk-amerikansk billedhugger, maler og filmskaber. Bredt kendt som en af de få kvindelige monumentale billedhuggere, kendt for sit sociale engagement og arbejde.

#2

I betragtning af det faktum, at Marta ikke er fremmed for en slægt af argentinsk protest mod diktatur, er det ikke underligt, at hun stræber efter at ødelægge alt, hvad der har tendens til at eksistere i det uendelige. Den intellektuelle elite i 1960'erne påvirkede også hendes arbejde. Minujín var omkring kredse, hvor emner som semiotik var hverdagsdiskussioner. Denne kyndige kunstner har haft sine soloudstillinger i New York, Buenos Aires, Sevilla, Paris, Tokyo, Connecticut, og listen fortsætter.

#3

Efter afslutningen af sit stipendium i Paris, havde kunstneren besluttet at ødelægge alle de værker, hun har lavet i de foregående tre år. Hun havde inviteret sine kunstnerkolleger til en udstilling i friluftstudiet en tidlig aften i juni. Denne forestilling var farvet med efterkrigstidens øde og ekstatiske følelser på samme tid. Kunstneren ønskede at ødelægge sine værker med en kreativ kraft af andre, hvilket betyder, at alle de inviterede kunstnere skulle medbringe elementer af deres eget værk, men ikke bare dem, der bedst beskrev og udtrykte dem.

“The Destruction” by Marta Minujín, 1963

#4

Minujín dukkede op i 1960'erne som en af de stærkeste stemmer i argentinsk kunst, og Minujín har ofte nægtet at lave varige genstande, i stedet for dette udviklede Marta sit arbejde i opposition til institutionelle strukturer. Hendes på én gang monumentale og skrøbelige værker udfordrer kunstens konventioner, mens de vidner om hendes beslutsomme engagement i både radikale kunstneriske former og populærkulturens gimmick. Minujíns evne til at inspirere ærefrygt og overraskelse har styrket hendes ry som en pioner inden for latinamerikansk konceptkunst.

#5

Minujíns miljøer og skulpturer fra midten af 60'erne havde en stærk pop-sensibilitet. I La Menesunda, som tilsyneladende stod i større gæld til forlystelseshuset end til kunsthistorien, gik besøgende gennem neonoplyste korridorer, steg op af duftende trappeopgange og passerede under konfetti-dumpemaskiner. Blandt de mange overraskende rum, der blev genskabt i retrospektivet, var et lille soveværelse fra La Menesunda, hvor et levende par var installeret i sengen. Og i øvrigt går Minujíns stykke fire år før John og Yokos "Bed-Ins".

4 Highlights på Museer – Efterår 2024 Copenhagen Contemporary Mata Minujín – Intensify Life

“El Partenón de Libros” by Marta Minujín, constructed in 1983 and a 2017 full replica

#6

En hel del opmærksomhed blev dedikeret til Parthenon of Books, et offentligt kunstværk, der havde en enorm positiv indvirkning. I den dækkede Minujín en massiv kopi af det græske tempel på Buenos Aires' hovedgade med 25.000 bøger, der var forbudt af det morderiske militærregime, som havde forladt magten kun uger tidligere. Juleaftensdag blev bøgerne givet væk, og strukturen væltede. Parthenon of Books blev et ikon for Argentinas opvågning fra et mareridt.

#7

Minujíns arbejde handler om deltagelse - eller at være med. Hun laver kunst, som folk ikke bare ser på - men aktivt møder. Hun vil have, at folk bliver overraskede og chokerede, føler sig utilpas og flov og bliver nysgerrige. Hun ser sin rolle som at intensivere folks liv ved at få dem til at opleve ting og følelser, de normalt ikke ville.

Briller

For det første er de i øjeblikket min make-up. I stedet for at spilde tiden med øjenskygge, tog jeg disse briller på. For det andet, under [1966-1970 Juan Carlos] Onganía militærregering, blev Di Tella Institutet lukket, og jeg modtog telefontrusler fra [yderst til højre] Grupo Tacuara, der sagde forfærdelige ting, at de ville dræbe min søn og skære hans krop op med barberblade, alt det der. Så jeg tog sydpå, hvor jeg havde en mandedragt på, som jeg havde lavet til mig hos min farfars skrædderi, og jeg begyndte at bruge briller og hat, for at jeg ikke skulle blive genkendt i de år mellem 1970 og 1972. Den periode var meget grim, fuld af trusler, hver gang jeg kom til Argentina. Heldigvis boede jeg ikke her, men i New York.

4 Highlights på Museer – Efterår 2024

Copenhagen Contemporary Mata Minujín – Intensify Life

Mens så mange mennesker blev kidnappet her, lavede jeg noget, der hed Fit la Happening, hvor jeg foretog kidnapningen, godkendt af de involveredes forudgående underskrift. Jeg kidnappede 60 personer forskellige steder og satte dem derefter af og fjernede bind for øjnene af deres øjne.

Da jeg nu er bekymret over krigen i Ukraine, har jeg arbejdet på noget i det sidste år siden krigen startede, som jeg har kaldt Endemia, da jeg havde lavet Pandemia på forhånd. Med alle sådanne værker tager jeg et år, så Endemia kommer i slutningen af pandemien, men i starten af krigen og dødsfaldene, så farverne skifter. Sådan har jeg det med hele verden, ikke at isolere mig fra Kina og alt, der sker politisk i dette land. Værket kaldet Endemia handler om krigen og 1.000 andre ting. Tænker på Argentina og alle de ting, der sker for mig dagligt som i dag, da jeg stod op, var der strømafbrydelse, og mit køleskab var fuldstændig optøet. Da jeg bor alene, kunne jeg ikke tage bilen ud – sådan er det at bo i Argentina i dag. Så det har med dine omgivelser at gøre. Hvis jeg er i New York, og der er en brutal snestorm, og jeg ikke kan forlade mit hotel, er jeg også fanget og er nødt til at ændre, hvad jeg gør. Jeg er meget følsom over for omstændighederne.